

Zienswijze op AMvB Dierwaardige Veehouderij,

Op de nu ter inzage liggende AMvB Dierwaardige veehouderij wil ik bij deze graag een zienswijze indienen. Niemand kan iets tegen hebben op een dierwaardige veehouderij, dat heb ik dus ook niet. Waar het hier om gaat is: hoe dierwaardig wilt u/de samenleving het hebben? En wanneer wilt u dat niveau bereiken? En misschien ook, wat mag het kosten? We moeten niet vergeten dat Veehouderij niet plaats vindt om vee te houden maar om mensen te voeden. Door de vele eeuwen heen heeft de veehouderij zich ontwikkeld door wilde dieren te domesticeren tot wat we nu kennen als huidige veehouderij. Die veehouderij verdient een plek in de samenleving omdat zij in voedselbehoefte voorziet of beter gezegd in voedselzekerheid voorziet. Er zijn meerdere studies uitgevoerd waarvan de uitkomst aangeeft dat veehouderij nodig is om de wereldbevolking van voedsel te voorzien.

Net zoals vele sectoren in ons land is de veehouderij ook onderhevig aan economische wetten. Dat betekent dat er voldoende winst moet kunnen worden gemaakt om een sector in de benen te houden. Daar mee kom ik terecht op het spanningsveld tussen “hoe dierwaardig wilt u het hebben” en “economie”. In dit spanningsveld benoem in nog niet die voedselzekerheid die steeds belangrijker wordt door de geopolitieke spanningen, maar die zekerheid verdient ook steeds meer aandacht. Als de veehouderij door gebrek aan winstgevendheid vertrekt uit ons land dan wordt Nederland veel kwetsbaarder op het vlak van voedselzekerheid. We zien de laatste jaren steeds vaker dat voedsel of andere essentiële behoeften worden ingezet als pressiemiddel.

Zoals al eerder aangeven denk ik dat de in de AMvB genoemde doelen niet onredelijk zijn. Maar ik vind de tijd die gegeven wordt om doelen te halen in veel gevallen veel te kort. In uw stukken wordt dit ook als volgt omschreven: *Door de temporisering van aanpassingen in houderijsystemen af te stemmen op het investeringsritme van bedrijven kunnen de kosten worden verlaagd en kan kapitaalvernietiging worden voorkomen (vermijden van vervroegde afschrijvingen).*

Ik zal ze stuk voor stuk door lopen:

- **Oppervlakte eenlingboxen** Citaat: *Daarnaast wordt de beschikbare ruimte van een kalf in een eenlingbox (artikel 2.33 lid 1) vergroot naar minimaal 1,5 m² per 2027.* Het is onmogelijk om op zo korte termijn de ruimte te creëren voor de extra benodigde ruimte. Dit vraagt om bouwtechnische ingrepen waar vergunningen voor nodig zijn. Als ik dat wil moet ik buiten mijn bouwblok en krijg ik te maken met een lange vergunning procedure. Komt nog bij dat er momenteel geen NB wet vergunning verleent kan worden omdat het hele NH3 gebeuren op slot zit. Als ik wel de benodigde vergunningen kan krijgen loop ik tegen een stuk economie aan. Mijn kalverstal is nog lang niet aan vervanging toe, dus ik krijg te maken met een groot waardeverlies op gedane investeringen. U wilt over 2 jaar al naar 1.5 m². Ik vind dat onredelijk. Een overgangstermijn van 20 jaar lijkt mij redelijk. Er is dan voldoende tijd om vergunningen te regelen en het waarde verlies op gedane investeringen is dan acceptabel.

- **Vergroten beschikbare oppervlakte 2030** Het is onmogelijk om op zo korte termijn de ruimte te creëren voor de extra benodigde ruimte. Dit vraagt om bouwtechnische ingrepen waar vergunningen voor nodig zijn. Als ik dat wil moet ik buiten mijn bouwblok en krijg ik te maken met een lange procedure. Komt nog bij dat er momenteel geen NB wet vergunning verleent kan worden omdat het hele NH3 gebeuren op slot zit. Als ik wel de benodigde vergunningen kan krijgen loop ik tegen een stuk economie aan. Mijn stal is nog lang niet aan vervanging toe, dus ik krijg te maken met een groot waardeverlies op gedane investeringen. U wilt over 5 jaar de doelen al halen. Ik vind dat onredelijk. Een overgangstermijn van 30 jaar lijkt mij redelijk. Er is dan voldoende tijd om vergunningen te regelen en het waarde verlies op gedane investeringen is dan acceptabel

Over het verbod op onthoornen van kalfjes wil ik het volgende graag kwijt:

- **Onthoornen van kalfjes:** *De ingreep is vanaf 2040 alleen nog toegestaan als er sprake is van een door de dierenarts vastgestelde veterinaire oorzaak. Specifiek voor hoornloos fokken geldt dat voor alle rassen voldoende stieren beschikbaar dienen te zijn die hoornloosheid doorgeven. Mocht, ondanks het hoornloos fokken, toch een kalf worden geboren met hoornaanzet dan geldt voor deze kalveren een vrijstelling op het verbod.* Mag ik hier uit concluderen dat als er onvoldoende stieren van een ras beschikbaar zijn dat het verbod dan uitgesteld wordt? En zo ja via welke procedure gaat dat verlopen? Wie bepaald of er al dan niet voldoende van de bedoelde stieren zijn?

In uw documenten schrijft u verder het volgende:

Benodigde middelen/flankerend beleid

De overheid kan vanwege het algemeen belang besluiten een deel van de kosten voor extra dierenwelzijnsmaatregelen voor haar rekening te nemen met investeringssubsidies én het beschikbaar stellen van middelen voor de pilots om invulling te geven aan het ontwerpen van dierwaardige systemen. Daarvoor zouden al bestaande regelingen kunnen worden benut en/of uitgebreid.

Dit kan natuurlijk een prima stimulans zijn om ondernemers te stimuleren om op een eerder moment in meer dierwaardigheid te investeren omdat dan een stuk kapitaal vernietiging wordt gecompenseerd.